
VASTUVÕETUD TEKSTID

P9_TA(2023)0243

Euroopa Parlamendi koosseis

Euroopa Parlamendi 15. juuni 2023. aasta seadusandlik resolutsioon Euroopa Parlamendi koosseisu kohta (2021/2229(INL) – 2023/0900(NLE))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõiget 2,
  - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõiget 1,
  - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2018. aasta otsust (EL) 2018/937, millega määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi koosseis¹,
  - võttes arvesse oma 7. veebruari 2018. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi koosseisu kohta²,
  - võttes arvesse oma 3. mai 2022. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Parlamendi liikmete valimise kohta otsesest ja üldistel valimistel, millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom ning sellele otsusele lisatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsesest ja üldistel valimistel käsitlev akt³ (edaspidi „3. mai 2022. aasta seadusandlik resolutsioon Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva õiguse reformimise kohta“),
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni hea valimistava eeskirja,
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 46, 54 ja 90,
  - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A9-0214/2023),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi koosseis peab vastama Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 14 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud kriteeriumidele, mille kohaselt ei tohi liidu kodanike esindajate arv olla suurem kui seitsesada viiskümmend, millele lisandub president, kodanike esindatus peab olema kahanevalt proportsionaalne, alammäär on kuus liiget liikmesriigi kohta ja ükski liikmesriik ei saa üle üheksakümne

---

¹ ELT L 165 I, 2.7.2018, lk 1.

² ELT C 463, 21.12.2018, lk 83.

³ ELT C 465, 6.12.2022, lk 171.

kuue koha;

- B. arvestades, et parlamendil on seoses Euroopa Parlamendi koosseisuga algatusõigus;
  - C. arvestades, et ELi lepingu artikli 14 lõikes 2 on sätestatud, et Euroopa Parlament peab koosnema liidu kodanike esindajatest;
  - D. arvestades, et ELi lepingu artiklis 10 on muu hulgas sätestatud, et liit toimib esindusdemokraatia alusel ning kodanikud on liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa Parlamendis;
  - E. arvestades, et parlamendi 3. mai 2022. aasta seadusandlikus resolutsioonis Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva õiguse reformimise kohta on tehtud ettepanek luua kogu liitu hõlmav valimisringkond;
  - F. arvestades, et võimaliku kogu liitu hõlmava valimisringkonna loomiseks tuleb Euroopa Parlamendi liikmete valimist otseselt ja üldistel valimistel käsitlevat õigusakti muuta;
  - G. arvestades, et võimalikule kogu liitu hõlmavale valimisringkonnale ette nähtud kohtade arvu kindlaksmääramine kuulub Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõike 2 kohaselt vastu võetud, Euroopa Parlamendi koosseisu käsitleva Euroopa Ülemkogu otsuse kohaldamisalasse, kuid valimisringkonna moodustamiseks vajalikud sätted põhinevad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 223 lõikel 1;
  - H. arvestades, et liikmesriikidevaheline kohtade jaotus praeguse ja varasemate parlamendi koosseisude ametiajal ei tulenenud mitte alalisest arvutussüsteemist, vaid poliitilistest läbirääkimistest; arvestades, et praegune liikmesriikidele kohtade jaotamise meetod seetõttu kahaneva proportsionaalsuse põhimõttega automaatselt kooskõlas ei ole; arvestades, et selle põhimõttega kooskõla tagaks alaline arvutusmehhanism, mille puhul võetakse arvesse liidu liikmesriikide rahvaarvu;
  - I. arvestades, et Euroopa Ülemkogu otsus, millega määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi koosseis, peab tehtud olema aegsasti enne valimispäeva, et liikmesriigid saaksid jõustada õigusnormid, mida on vaja 2024.–2029. aasta ametiajaks Euroopa Parlamendi valimiste korraldamiseks;
1. märgib, et praegune, otsusega (EL) 2018/937 kehtestatud kohajaotus Euroopa Parlamendis kehtib parlamendi 2019.–2024. aasta ametiaja kohta; rõhutab seetõttu, et parlamendi 2024.–2029. aasta ametiajaks on Euroopa Parlamendi koosseisu kohta viivitamata vaja uut otsust;
  2. tõdeb, et mitu liikmesriiki on seisukohal, et Euroopa Parlamendi kohajaotuse üle otsustamisel tuleb arvesse võtta nõukogu hääletussüsteemi;
  3. juhib tähelepanu sellele, et kooskõlas oma ettepanekuga nõukogu määruse kohta, mis on lisatud parlamendi 3. mai 2022. aasta seadusandlikule resolutsioonile Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva õiguse reformimise kohta, 28 täiendavat kohta kogu liitu hõlmavast valimisringkonnast valitud liikmetele loodaks alles pärast Euroopa Parlamendi valimisi ja siis, kui jõustuvad Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva õiguse muudetud sätted, millega reguleeritakse ka kogu liitu hõlmavat valimisringkonda;
  4. rõhutab, et edaspidiseks tuleb luua selgel matemaatilisel valemil põhinev alaline

süsteem, mille alusel jaotataks Euroopa Parlamendi kohad objektiivselt, õiglaselt, püsivalt ja läbipaistvalt, järgides otsuse (EL) 2018/937 artiklis 1 kindlaks määratud kahaneva proportsionaalsuse põhimõtet; on seisukohal, et poliitilistel põhjustel ei saa parlament praegu alalist süsteemi välja pakkuda, sest see vajab lisaarutelu ja tuleks kasutusele võtta aegsasti enne Euroopa Parlamendi valimisi; kutsub põhiseaduskomisjoni üles jätkama praegusel ametiajal tööd, mida ta alalise süsteemi edendamiseks teeb, ning muu hulgas uurima, kas oleks võimalik kaasata Eurostat;

5. on seisukohal, et kui töös, mida nõukogus Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva õiguse muutmisel tehakse, tekib veel viivitusi, oleks see ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttega vastuolus, sest nõukogu otsus mõjutab eeldatavasti Euroopa Parlamendi valimisi ja võib mõjutada parlamendi koosseisu;
6. rõhutab, et Euroopa Ülemkogu peab Euroopa Parlamendi koosseisu käsitleva otsuse tingimata kiiresti vastu võtma, et liikmesriigid saaksid 2024.–2029. aasta ametiaega puudutavate Euroopa Parlamendi valimiste korraldamiseks vajalikud riigisisised sätted aegsasti jõustada; rõhutab, et parlament kavatseb seetõttu nõusolekumenetlusega vastastikuse lojaalse koostöö vaimus kiiresti edasi minna;
7. võtab vastu ja esitab ELi lepingu artikli 14 lõikes 2 sätestatud algatusõiguse alusel Euroopa Ülemkogule lisas oleva ettepaneku võtta vastu Euroopa Ülemkogu otsus Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta; juhib tähelepanu sellele, et selle otsuse võib vastu võtta üksnes Euroopa Parlamendi nõusolekul, ning nõuab seetõttu, et Euroopa Ülemkogu teavitaks parlamenti viivitamata, kui ta kavatseb esitatud ettepanekust kõrvale kalduda ja milles see seisneb;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev seadusandlik resolutsioon ja sellele lisatud ettepanek Euroopa Ülemkogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Ettepanek:

EUROOPA ÜLEMKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi koosseis

EUROOPA ÜLEMKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 14 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 106a lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ettepanekut¹,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut²

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 14 lõike 2 esimeses lõigus on sätestatud Euroopa Parlamendi koosseisu kriteeriumid, mille kohaselt ei ole liidu kodanike esindajate arv suurem kui seitsesada viiskümmend, millele lisandub president; kodanike esindatus on kahanevalt proportsionaalne, alammääraks on kuus liiget liikmesriigi kohta ja ükski liikmesriik ei saa üle üheksakümne kuue koha.
- (2) ELi lepingu artiklis 10 on muu hulgas sätestatud, et liit toimib esindusdemokraatia alusel, kusjuures kodanikud on liidu tasandil otseselt esindatud Euroopa Parlamendis ning liikmesriike esindavad nõukogus nende valitsused, kes ise annavad demokraatlikult aru kas oma riigi parlamendile või kodanikele.
- (3) ELi lepingu artikli 14 lõiget 2 kohaldatakse seega aluslepingutes sätestatud laiemas institutsioonilises raamistikus, mis hõlmab ka sätteid nõukogus otsuste tegemise kohta.
- (4) Tuleks sätestada nende esindajate asjakohane arv, kes valitakse Euroopa Parlamenti kogu liitu hõlmavast valimisringkonnast, tingimusel et selle valimisringkonna kohta võetakse vastu õiguslik alus,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

ELi lepingu artikli 14 lõike 2 kohaldamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

---

¹ Ettepanek võeti vastu ... (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

² nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

- Euroopa Parlamendi kohtade koguarv ei tohi ületada 750, millele lisandub president;
- kohtade jaotus liikmesriikide vahel on kahanevalt proportsionaalne, kusjuures väikseim kohtade arv liikmesriigi kohta on 6 ja suurim 96 ning see vastab võimalikult täpselt liikmesriigi rahvaarvu suurusele;
- kahanev proportsionaalsus on määratletud järgmiselt: iga liikmesriigi rahvaarvu ja parlamendi kohtade arvu vaheline suhe enne lähima täisarvuni ümardamist erineb olenevalt rahvaarvust selliselt, et suurema rahvaarvuga liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liige esindab suuremat arvu kodanikke kui väiksema rahvaarvuga liikmesriigist valitud Euroopa Parlamendi liige ja vastupidi, see tähendab, et mida suurem on liikmesriigi rahvaarv, seda suuremale arvule kohtadele Euroopa Parlamendis on liikmesriigil õigus.

Artikkel 2

Liikmesriikide kogurahvaarvu arvutab komisjon (Eurostat) liikmesriikide esitatud andmete alusel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1260/2013¹ kehtestatud meetodile.

Artikkel 3

1. 2024.–2029. aasta ametiajaks valitakse Euroopa Parlamenti igast liikmesriigist järgmine arv esindajaid:

Belgia	21
Bulgaaria	17
Tšehhi Vabariik	21
Taani	15
Saksamaa	96
Eesti	7
Iirimaa	14
Kreeka	21
Hispaania	61
Prantsusmaa	79
Horvaatia	12
Itaalia	76
Küpros	6
Läti	9
Leedu	11
Luksemburg	6
Ungari	21
Malta	6
Madalmaad	31
Austria	20
Poola	52
Portugal	21
Rumeenia	33

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1260/2013 Euroopa rahvastikustatistika kohta (ELT L 330, 10.12.2013, lk 39).

Sloveenia	9
Slovakkia	15
Soome	15
Rootsi	21

2. Lisaks igast liikmesriigist Euroopa Parlamenti valitud liikmete arvule, mis on sätestatud lõikes 1, ja kui jõustub nõukogu määrus Euroopa Parlamendi liikmete valimise kohta otsestel ja üldistel valimistel, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom ning sellele otsusele lisatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlev akt ning millega nähakse ette kogu liitu hõlmava valimisringkonna loomine, valitakse esimestel loomisjärgsetel valimistel Euroopa Parlamenti 28 esindajat kogu liitu hõlmavast valimisringkonnast, nagu kõnealuses määruses on sätestatud.

Artikkel 4

Euroopa Parlament esitab piisavalt palju aega enne parlamendi 2029.–2034. aasta ametiaja algust Euroopa Ülemkogule kooskõlas ELi lepingu artikli 14 lõikega 2 ettepaneku, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ajakohastatud kohajaotust.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

....

*Euroopa Ülemkogu nimel
eesistuja*